

Eğitim-Sen İzmir 5

Okullarımızda UZAKTAN EĞİTİM

**Eğitimde Covid-19 Pandemisi:
Eğitime Etkileri ve Uzaktan Eğitim Uygulamaları**

EĞİTİMDE COVID-19 KAOSU

Eğitim-Sen İzmir 5 No'lu Şube
Nisan 2021

Eğitim-Sen İzmir 5

Eğitimde Covid-19 Pandemisi: Eğitime Etkileri ve Uzaktan Eğitim Uygulamaları

EĞİTİMDE COVID-19 KAOSU

Öğretmen
Öğrenci
Veli
Görüşleri

Araştırma Grubu

<i>Danışman</i>	<i>Araştırmacılar</i>
<i>Dr. Yaşar YAVUZ</i>	<i>Dilek KARAKUL</i>
	<i>Gökhan TEKİN</i>
	<i>Adalet CEVHER</i>
	<i>Aygül ŞENGÜL</i>
	<i>Nuray DEMİR</i>
	<i>Serkan ÖZGEN</i>
	<i>Ahmet CEVHER</i>

Eğitim-Sen İzmir 5 No'lu Şube
Nisan 2021

İçindekiler	Sayfa
Giriş	1
Araştırmanın Amacı	3
Yöntem	3
İstatistik Teknikler	3
Evren Örneklem	4
Problem ve Alt Problemler	4
Veri Toplama Araçları	6
Araştırmanın Bulguları	15
Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	15
İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	26
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	30
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	32
Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	34
Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular	36
Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	39
Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	41
Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular	43
Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular	50
On birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	57
On ikinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	64
Uzaktan Eğitim ve Canlı Ders Süreçlerine İlişkin Anket Sonuçları	69
Tartışma	88
Kaynakça	89
Ekler	90

Önsöz

Mutsuz insanların mutlu öğretmenleri olmayacağız dedik salgında tüm eğitim emekçileri ve öğrencilerimizin hakları için bir mücadele tarihi yazdık...

Tarihe not düşmeye devam ediyoruz...

Yaşamakta olduğumuz Covid-19 Salgını, yaşamın pek çok alanında yıkıcı ve tahrip edici sonuçlar üretti ve üretmeye de devam ediyor. En ağır hasarların olduğu alanlardan biri de kuşkusuz “eğitim” alanı oldu. Salgının küresel bir krize dönüşmeye başladığı Mart 2020’de dünya genelinde, salgına karşı alınan önlemler kapsamında, yüz yüze eğitime ara verilerek uzaktan eğitim süreci başlatıldı. Bir anda 1.6 milyar öğrenci ve 63 milyona yakın öğretmen okuldan ve birbirlerinden uzaklaşmak durumunda kaldı.

Salgında zor günler geçirdik ve bu zor günleri yaşamaya devam ediyoruz. Çok iyi biliyorduk ki siyasi iktidar, karar alıcılar, salgında da tercihini sermayeden, siyasi iktidarın politikaları yönünde kullanacak ve “kendi” tarihini yazacaktı. Biz de kendi tarihimizi ve öğrencilerimizin, eğitim emekçilerinin haklarının mücadele tarihini yazdık, yazmaya devam ediyoruz.

İzmir Eğitim Sen 5 No’lu şube olarak bu çalışmamızla tarihe not düşmeye devam ediyoruz. Yüz yüze eğitimde olduğu gibi uzaktan eğitimde de biz eğitim emekçileri, öğrencilerimiz yalnız bırakıldık. Binbir zorlukla öğrencilerimizin yaşamına dokunmaya çalıştık. Evlerimiz, odalarımız sınıf, duvarlarımız sınıf tahtası oldu. Başta Almanya, Hollanda olmak üzere dünyanın bir çok ülkesinde öğrencilerin, eğitim emekçilerinin uzaktan eğitime erişmesi için gerekli cihazlar ücretsiz olarak karşılandı. Bizim ülkemizde ise salgında bir yılı aşkın bir zaman geçmesine rağmen hala milyonlarca öğrencimizin uzaktan eğitime erişebilmesi için gerekli cihazı yok, internet erişim sorunu ise başta kırsal kesimde yaşayan öğrencilerimiz olmak üzere devam ediyor.

Salgının başladığı andan itibaren MEB yüz yüze eğitimle uzaktan eğitimi eşitleyen bir algı kampanyası yürüttü. Okulun yalnızca akademik bilginin aktarıldığı kurumlar olmadığını, öğrencilerimizin sosyal ve psikolojik olarak kendisini geliştirdiği, kendisini ait hissettiği ve yaşama hazırlandığı, kendi hikayesini yazma süreci olduğunu, uzaktan eğitimin asla yüz yüze eğitimin yerini alamayacağını ifade ettik ve ifade etmeye devam edeceğiz, yüz yüze eğitimi savunmaya devam edeceğiz.

Salgın süresince uzaktan eğitimde amaç ve araç ilişkisi doğru olarak kurulmadı. Salgında aslolan çocukların motivasyonlarını yüksek tutmak, eğitim sürecinden kopmalarını engellemek, devamlılıklarını sağlamak, psikolojilerine olumlu katkıda bulunmaktı. Ancak, ders içerikleri, örgün eğitimin yerini alacak bir eğitim süreci gibi planlandı, müfredatta seyreltilme noktasında, çalışma dahi yapılmadı.

Yüz yüze eğitim için hazırlanan ders içeriklerinin çevrimiçi platformlara aktarılmasından ibaret olan bir eğitim planlamasını uzaktan eğitim olarak kabul etmek ve buna göre süreci “normal” işleyiş ve takviminde sürdürme ısrarı, bugün yaşadığımız ve öne çıkan en temel krizdir (Kaostur). Uzaktan sürdürülen bu sürecin tüm eksikliklerini ve eşitsizliklerini yok saymak, öğrencilerin ve öğretmenlerin mağduriyetinden başka sonuçlar da üretmektedir. Ortaöğretim kurumlarında sınav yapma ısrarı bu durumun en somut örneğidir. Derse katılım, devamlılık, öğrenme kayıpları ve öğrencilerin olanaksızlıkları yok sayılarak süreç MEB tarafından devam ettirmeye çalışılmaktadır.

Uzaktan eğitim; eğitimde başta yoksul ailelerin çocukları olmak üzere eşitsizliği daha da derinleştirdi. Ülkemizin farklı bölgelerinde televizyon kanallarının bile izlenmesi mümkün değilken, en az üç öğrencimizden biri salgın süresince gerekli cihazı ve internet erişimi olmadığı için uzaktan eğitime ulaşamadı. MEB’in son açıkladığı verilere göre, öğrencilerin % 61’i ebeveynlerinin cep telefonları ile uzaktan eğitime erişebilmekteyken MEB, uzaktan eğitim planlarını, eğitime erişimi kısıtlı olan ya da olmayan diğer tüm öğrencileri gözardı ederek düzenledi.

Uzaktan eğitimde yoksul ailelerin çocukları ve dezavantajlı tüm kesimler (Kız çocukları, mevsimlik tarım işçisi olarak veya başka işlerde çalışmak zorunda bırakılan çocuklar, özel eğitim gereksinimi olan çocuklar, köylerde, kırsal kesimlerde yaşayan çocuklar, anadili Türkçe olmayan çocuklar, mülteci çocuklar...) yok sayıldı. Uzaktan eğitim uygulamalarının dezavantajlı kesimleri yok sayarak hazırlanmış olması, varolan durumda dahi kısıtlı

olanaklara sahip olan öğrencileri fiilen eğitim sürecinin dışına çıkardı ve sonuç olarak eğitimin vazgeçilmez ilkesi olan kapsayıcı eğitim, tümüyle ortadan kaldırıldı.

Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenler olarak, kişisel olanaklarımız ve çabalarımız ile gecemizi gündüzümüze katarak, öğrencilerimizin yaşamlarına, umutlarına dokunma mücadelesi verdik, veriyoruz. Hafta içi akşam saatleri ve hafta sonu dahil, esnek çalışma dayatmaları ile karşı karşıya bırakıldık. Öğrencilerimize nitelikli kamusal eğitim hizmeti sunabilmek için gerekli cihaz ve internet erişiminin MEB tarafından hem bize ve hem öğrencilerimize ücretsiz sağlanması gerekirken bu konu MEB' in gündemine dahi girmedi. Kişisel bilgilerin güvenliğini sağlamayan ve eğitim aracı özelliği onaylanmamış çevrim-içi programları kullanmaya zorlandık. Böylece hem bizim hem de öğrencilerimizin dijital ortamda kişisel haklarımız ve güvenliğimiz tehlikeye atıldı.

Salgınla birlikte sanal sınıf uygulamalarının geleceği konusunda dünya genelinde tartışmaların arttığı günleri yaşıyoruz. Eğitimde bireyselleşme ve eğitim teknolojilerinin gelişmesi, öğretmen ve öğrenci rollerindeki değişim, öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin kişisel bilgilerinin paylaşılması, eğitim örgütlerinin tüm dünyada temel tartışma başlıklarından biri haline geldi.

Sendikamız Eğitim-Sen; dünya genelindeki eğitim sendikalarının üyesi olduğu Eğitim Enternasyonu'nin Türkiye' deki tek üyesidir. Temmuz 2019'da Eğitim Enternasyonu'nin Dünya Genel Kurulu yapıldı. Genel kurulda, farklı ülkelerden sendikalarla birlikte verdiğimiz ve oy birliği ile kabul edilen önergeyle; eğitimde dijitalleşme uygulamalarının, öğretmenin eğitim sürecinde aldığı konumu ve rolü üzerindeki olumsuz etkilerine ve piyasalaşmaya sunmuş olduğu "katkılara" karşı, dünya genelinde birlikte mücadele kararı aldık. Eğitim-Sen olarak, önümüzdeki dönemde piyasalaşmaya karşı duracağımız gibi, öğretmenlerin haklarını olumsuz etkileyen tüm girişimlere de karşı duracağız. Ayrıca öğrencilerimizin kamusal eğitim hakkı için de mücadele edeceğiz.

Teknolojinin eğitimde kullanılmasına ve geliştirilmesine karşı değiliz. Teknoloji, öğretmenin öğretimdeki rolünü ve uygulamalarını kolaylaştırıcı, teknik destek sağlayıcı ve hızlandırıcı işlevi açısından kesinlikle kullanılmalıdır. Bizim itirazımız ve mücadelemiz; eğitimi piyasalaştıran, öğretmen rolünü ortadan kaldıran, özlük ve mesleki haklarımız ile öğrencilerimizin kamusal eğitim hakkını tehdit eden uygulamalara dönüktür.

Yaşamakta olduğumuz pandemi döneminde yürütülmekte olan uzaktan eğitim sürecinin her yönüyle incelenmesi, alanda yaşanan olumlu-olumsuz durumların taraflarca daha doğru kavranması açısından kritik bir öneme sahiptir. Milli Eğitim Bakanı başta olmak üzere MEB yönetiminin, "uzaktan eğitimde en iyiyiz" söylemine karşı, bu sürecin doğrudan öznesi olan öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin, uzaktan eğitim sürecini nasıl algıladıkları ve neler önerdiklerinin açığa çıkması, kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ve MEB'in uygulamalarına dair fikir oluşturması açısından oldukça önemli ve değerli bir çabadır. Bu çabayı ortaya koyan Eğitim Sen İzmir 5 Nolu şubemize, çalışmaya danışmanlık yapan Dr. Yaşar YAVUZ'a ve değerli araştırma ekibine teşekkür ediyoruz. Bu değerli çalışmanın, sadece öğretmenler ve öğrenciler açısından değil, toplumun tamamı için ve ortak geleceğimize katkı sunacağı açılarından oldukça anlamlı ve önemli olarak değerlendiriyoruz.

Encümen-i Muallimin'den TÖS'ten, TÖB-DER'den Eğitim-Sen'e 113 yılı aşkın mücadele tarihimizden devraldığımız sorumluluğun gereğini inatla, umutla örmeye, örgütlemeye devam edeceğiz. Haklarımıza, öğrencilerimizin kamusal eğitim hakkına, memleketimize, geleceğimize, sahip çıkmak için...

Eğitim-Sen İzmir 5

Eğitimde Covid-19 Pandemisi: Eğitime Etkileri ve Uzaktan Eğitim Uygulamaları

EĞİTİMDE COVID-19 KAOSU

Eğitim Her Çocuğun Hakkıdır ve Her Durumda Eşitçe Erişebilmelidir!

Eğitim-Sen İzmir 5 No'lu Şube

Nisan 2021